

πραγματικῶς τὸ νεώτερον ἑλληνικὸν πνεῦμα.

✱

Ἐπιθυμοῦντες νὰ παραδῶμεν εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας ὑπόδειγμά τι τοῦ πνεύματος τοῦ Κάβρ, ἐξελέξαμεν τινὰς ἐκ τῶν καλλίστων σκέλων του, ἃς καὶ δημοσιεύομεν εἰς τὰς «Ἰδέας καὶ ἐντυπώσεις» μας.

Εἰς ἀναγνώστης

ΖΩΑ ΤΟΥ ΒΥΘΟΥ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Εἰς τὰ ἀδιακόπως ἐν ἀγῶνι καὶ πολέμῳ ζῶντα ζῷα ἀνήκει τὸ γένος τῶν καρκίνων τοῦ ὁποίου ὡς ἀντιπροσώπον μᾶς παρουσιάζει ἡ ἀπέναντι εἰκὼν εἰς τὸ μέσον Λιθώδην τὸν ἀνδρεῖον (*Lithodes ferox*). Ὅλον τὸ σῶμα τοῦ ζώου τούτου, τὰ σκέλη, αἱ χηλαὶ φέρουσιν ἀκάνθας. Εἶνε ἀπρόσβλητος, ἀψοῦ καὶ νεκρὸν πρέπει νὰ τὸν ἐγγίσῃ τις μετὰ προσοχῆς ἵνα μὴ πληγωθῇ. Ὡς γνωστὸν δὲ ὅλα τὰ εἶδη τῶν καρκίνων, τῶν «τεθωρακισμένων» τούτων ἱπποτῶν τῆς θαλάσσης, διακρίνονται διὰ τὸ φιλάρπαγον αὐτῶν καὶ ψίλερι, ὃ δὲ λιθώδης εἶνε ὁ μεγαλύτερος αὐτῶν ἔχθρος. Τὰ ζῷα τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης προσαργύζονται πρὸς τὴν περὶ αὐτὰ φύσιν καὶ τὰς λοιπὰς αὐτοῦ κυριαρχούσας συνθήκας ὅπως καὶ τὰ ζῷα τῆς λοιπῆς ξηρᾶς. Εἰς τὰ ἀδιάδυτα ταῦτα ὑπὸ τοῦ φωτός βάθην, ἅτινα παροδικῶς μόνον φωτίζονται ἐνίοτε ὑπὸ τῆς φωσφορίζουσας ἀναλαμπῆς τῶν κατοικῶν των, ἐνθα ἄλλως ἐπικρατεῖ ἀπόλυτον σκότος, χάνουσιν οἱ ὀφθαλμοὶ τὴν σημασίαν καὶ τὴν λειτουργίαν των, ἀναπτύσσεται δὲ τὰ μέγιστα ἡ ἀφῆ. Ἐνεκα τούτου εἰς πολλὰ ζῷα τοῦ βυθοῦ πηροῦνται οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἀναπτύσσονται τὰ ὄργανα τῆς ἀφῆς εἰς μέγεθος ἐκπληκτικόν. Οὕτω προξενουσὶν ἡμῖν ἐντύπων οἱ μακρὰ χηλαὶ πολλῶν καρκίνων, ὅσον Παχυγαστροῦ τοῦ πολυμόρφου (*Pachygaster formosus*) εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς εἰκόνος, ἰδίως δὲ τὰ μακρότατα σκέλη καὶ αἱ κεφαλαὶ τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν πλέοντος Νηματοκαρκίνου τοῦ λεπτοπόδου (*Nematocarcinus gracilipes*). Διὰ τῶν σκελῶν τούτων δύναται τὸ ζῷον τοῦτο νὰ διερευνᾷ εὐρύτερον χώρον πρὸς λείαν.

Εἰς τὰς μορφὰς τῶν καρκίνων τῆς εἰκόνος ἡμῶν παρατηροῦμεν καὶ μίαν καρκινάραχιν πρὸς τὰ ἀριστερά. Τὰ ζῷα ταῦτα ὠνομάσθησαν καὶ πεντάποδα, διότι συνίστανται κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον ἐκ ποδῶν, τοῦ λοιποῦ σώματος περιωρισμένου ὄντος εἰς μικρότατον τεμάχιον. Αἱ καρκινάραχιν «ἔχουσι τὸν στόμαχον ἐντὸς τῆς τσέπης των» διότι μέρος τοῦ ἐντερικοῦ αὐτῶν σωλήνος ἐξακολουθεῖ καὶ εἰς τὰ σκέλη των.

Καὶ εἰς ἐπιτόλεια μέρη τοῦ θαλασσίου ἐδάφους ὑπάρχουσι καρκινάραχιν, πλὴν αὗται εἶνε μικραὶ. Ἡ ἐπὶ τῆς εἰκόνος ἡμῶν παρισταμένη Κολοσενδεὶς ἐξήχθη ἐκ βάθους 820 ὀργυῶν καὶ ἔχει ἱκανὸν μέγεθος. Εἰς τὰ δυτικὰ ὅμως παράλια τῆς Ἀμερικῆς εὐρέθην Κολοσενδεὶς εἰς βάθος 500 μέχρι 1500 ὀργυῶν, ἔ-

χουσα σκέλη ἐνὸς τρίτου τοῦ μέτρου μακρὰ, ἐνφ τὸ σῶμα τῆς ἥτο χιλιοστὰ τινα μόνον τοῦ μέτρου πλατὺ.

Καρκίνοι τινες τοῦ βυθοῦ ἐξαγόμενοι μετ' ἄλλων θαλασσίων ὄντων ἐκ τοῦ βυθοῦ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἐξέρχονται ἐκπληκτοὶ ἐκ τῶν κρυπτῶν αὐτῶν, τῶν ἐντὸς τῶν κρυσταλλίνων παλατίων, περιστρέφουσι τοὺς ἐρυθροὺς αὐτῶν ὀφθαλμοὺς καὶ ὀπισθοχωροῦσι πάλιν ἐντὸς τῶν τραυλῶν των. Ὁ θάνατος δι' αὐτοὺς εἶνε ἀπολύτῳ, διότι ποῖας βαδάνους δὲν θὰ προξενῇ εἰς αὐτοὺς ἡ αἰσθηθῆς μετάδοσις ἀπὸ τῶν σκοτεινῶν καὶ ἡρέμων χώρων τῆς ἀδύσσου εἰς τὸ ἀπλετον φῶς τοῦ ἡλίου, τὸ κυριαρχοῦν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης καὶ εἰς τὸν ἱλιγγιώδη θόρυβον τοῦ ἄνω κόσμου! Τινὲς τῶν καρκίνων τούτων δύναται καὶ νὰ λάμπωσι, διάφοροι δὲ ψυχοδιδῆται διηγοῦνται περὶ εἰδους τινος τὸ ὁποῖον τιθέμενον ἐντὸς ὑαλίνου ἀγγείου πλήρους θαλάσσης ἀφίγει ἐν καιρῷ νυκτὸς πυρίνας σφαίρας ἀπὸ τοῦ σώματός του προκαλοῦν ἀληθῆ βομβολισμόν εἰς τὰ περίε.

Ὅμοιαις μεταβολαῖς πάσχουσι καὶ οἱ ἰχθυὲς οἱ ζῶντες εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης. Καὶ ἐξ αὐτῶν πολλοὶ εἶνε τυφλοὶ ἐνφ ἔχουσιν ἀνεπτυγμένην τὴν ἀφῆν εἰς ὑψίστον βαθμόν. Οὕτω Βαθύπτερος ὁ μακρόπους (*Bathypterois longipes*) ἐρευνᾷ τὰ περὶ αὐτὸν διὰ τῶν κεραιοειδῶν ἀποφυάδων τῶν περυγίων καὶ τῆς κεφαλῆς (ὅπως φαίνεται ἐν τῇ εἰκόνι ἐν μέσῳ καὶ πρὸς τὰ δεξιά). Αἱ ἀποφυάδες αὗται εἶνε ἐτι λεπτότεραι εἰς Εὐστόμιαν τὸν σκιερόν (*Eustomias obscurus*), εἰς τὸν σκιερόν ἐγγελοειδῆ ἰχθύν ἄνω τῆς εἰκόνος ἀριστερά, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει κεραιοειδὴς συσκευὴ λίαν λεπτοφυστάτης κατασκευῆς, ἥτις μόνον εἰς τὸ βάθος τῶν θαλασσῶν ἡδύνατο νὰ διατηρηθῇ ἐνφ διὰ τῆς πλῆξεως τῶν κυμάτων θὰ κατεστρέφετο.

Ἐκ τῶν φωσφορίζοντων ἰχθύων παρουσιάζομεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας δύο ἀντιπροσώπους Στοιμίαν τὸν βόαν, φέροντα φωσφορίζοντα ὄργανα ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ Μαλακόστεον τὸν μέλανα, ὅστις φέρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δύο κηλίδας, ἐξ ὧν ἡ μὲν φωσφορίζει διὰ χρομίζοντος ἡ δὲ διὰ κυανίζοντος φωτός. Φαίνεται δὲ πιθανόν ὅτι ὁ ἰχθύς οὗτος φωτίζει τὸν δρόμον αὐτοῦ ὡς ἡ ἀτμομηχανὴ διὰ τῶν φανῶν τῆς.

Παραδοξώτατοι μορφαὶ ἰχθύων εἶνε Εὐρυφάρυγξ ὁ πελεκανοειδὴς καὶ Μελαγόκντος τὸ Ἴονστόνειον. Τοῦ πρώτου ὁ φάρυγξ ὀγκματίζει τὸ κυριώτερον μέρος τοῦ σώματος, τοῦ δὲ δευτέρου ὁ οἰσοφάγος φέρει ἀσκοειδῆ ἀνεύρυσιν ἐντὸς τῆς ὁποίας δύναται νὰ διαφυλάττῃ τὰ μετὰ εὐτυχῆς κυνήγιον ἀποκτηθέντα θηράματα, ὅπως μὴ ἀναγκάζηται νὰ νηστεύῃ ἐν καιρῷ ἐλλείψεως τροφῆς.

Σ. Μηλιαράκης

ΜΙΑ ΚΟΡΗ

Τὸ «Ἀττικὸν Μοῦσεῖον» δημοσιεύει σήμερον τὴν εἰκόνα μιᾶς κόρης, — τῆς δεσποινίδος Ἰωάννας Στεφανό-

πολι. Ὑποθέτομεν ὅτι δι' ὅσους παρακολουθοῦν τὰ ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἡμῶν συμβαίνοντα, ὁ λόγος τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς εἶνε εὐνόητος. Ἀλλὰ δι' ὅσους δὲν τὰ παρακολουθοῦν, ἂν κανεὶς ἐξ αὐτῶν εὐρίσκετο νὰ μᾶς ἐρωτήσῃ, θὰ ἐλέγαμεν, ὅτι ἡ δημοσίευσίς τῆς εἰκόνος αὐτῆς γίνεται εἰς ἐνδειξὴν τιμῆς πρὸς μίαν σύγχρονον ἀθηναίαν ἡρώδα. Διὰ τοὺς μέλλοντας τυχόν νὰ ἐξυπασθῶσιν ἐκ τῆς γλῶσσης ταύτης, κρίνομεν καλὸν νὰ δηλώσωμεν ὅτι ὑψίστον εἶδος ἡρώδου δὲν θεωροῦμεν ἡμεῖς τόσον τὸ νὰ κάμῃς ἐν καιρῷ πολέμου τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς τὸ πῦρ ἐν τῇ μάχῃ, ὅσον τὸ νὰ κάμῃς ἐν καιρῷ εἰρήνης τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς τὴν πρόδον ἐν οἰωδῇ ποτε σταδίῳ. Καὶ προπάντων εἰς κοινωνίας ἀρτιγενεῖς, εἰς κοινωνίας ἀσυμπλήτους, εἰς κοινωνίας κυλιόμενας ἀκόμην ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν εἰς παχυλὴν νύκτα καὶ στεινὸν ἔρεβος ἡμιδαρδάρου ζωῆς καὶ ἡμικτηνώδους διαίτης, καὶ ἀκόμην περισσότερον προσάντων ὅταν ἐκεῖνος ποῦ ἀποφασίζει νὰ τὸ κάμῃ δὲν εἶνε κανεὶς μυστακοφόρος ἢ γενειῶν παλαιστής, μὲ νευρώδεις βραχίονας καὶ στομωμένην τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ νεᾶνις τρυφερὰ καὶ ὠραία, ἐν ὅλῃ τῇ ἀδρότητι καὶ τῇ γλυκύτητι τῆς πρώτης ἡθῆς, μόλις δεκαπενταετής, τῆς ὁποίας ἡ πνοὴ μυρίζει ἀκόμην γάλα. Ἀκριδῶς δὲ τοιοῦτο διάδημα ἀξιοσημειώτου γενναϊότητος καὶ τόλμης ὑπῆρξεν ἡ ἀπόφασίς τῆς δεσποινίδος Στεφανόπολι νὰ ζητήσῃ τὴν ἀδειαν νὰ περαιοῖται τὰς ἀρίστας σπουδὰς αὐτῆς φοιτῶσα πρὸς ἐξακολουθουσὶν των καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιόν μας. Διὰ νὰ ἐννοήσῃ τις δὲ τὴν σημασίαν τοῦ πράγματος δὲν ἔχει ἢ ν' ἀναλογισθῇ ἐπὶ στιγμὴν τὴν ὅλην κοινωνικὴν παρ' ἡμῖν κατάστασιν, τὴν θέσιν τῶν δύο γενῶν πρὸς ἀλλήλα ἕως χθὲς ἀκόμην, τὴν ὑποδεεστέραν μοῖραν τῆς γυναικὸς παρὰ τοῖς ἀνατολικοῖς λαοῖς εἰς οὗς ἀνήκομεν ἐτι δυστυχῶς, τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἀσημαντότητα τοῦ θήλεος φύλου, τὴν βάνανσον ὑπεροχῆς τοῦ ἀνδρικοῦ, τὰ ἡθῆ, τὰς ἔξεις, τὰς παραδόσεις, τὰς προλήψεις καὶ τὰς ἀντιλήψεις μας. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν δὲν ἐνθυμούμεθα πλέον ποῖα Οἰκουμένηκὴ Σύνοδος συνεζήτησε σοβαρῶς ἂν αἱ γυναῖκες ἀνῆκον εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος μέχρι τῆς σημερινῆς πλημμύρας πλείστων εὐρωπαϊκῶν παγεπιστημίων ἀπὸ ξανθᾶς, καστανᾶς, μελαχρινᾶς, βοώπιδας, γλαυκώπιδας ἢ μελανοφθαλμοῦς φοιτητρίδας, παρῆλθε βεβαίως πολλὺς καιρὸς. Ἀλλὰ δι' ἡμᾶς θὰ ἡμπορούσε κανεὶς εἰς πολλὰ νὰ ὑποθέσῃ ὅτι δὲν ἀπέχομεν παρὰ ἡμέρας, εἰς πλείστα μέρη τῆς Ἑλλάδος καὶ σήμερον ἀκόμην ἡ γυνὴ φαίνεται ἔχουσα ὅψιν καὶ προορισμὸν σχεδὸν φορτηγοῦ ζῶον. Εἰς τὴν Μάνην—ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἀκριδῶς κατάγεται ἡ δεσποινὶς Στεφανόπολι—ὅταν πηγαίνουν ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον ἢ ἀπὸ τῶν ἀγρῶν εἰς τὸ χωρίον των, ὁ ἀνὴρ συννηθέστατα φορτῶναι τὴν γυναῖκα του μὲ ὅ,τι τοῦ χρειάζεται νὰ πάρῃ, ἀφίγει ἐντελῶς ἐλεύθερον τὸν γαῖδαρον αὐτοῦ ἢ τὸ μολάρι του, τὸν καθάλαικε, καὶ ἀκολουθοῦσιν τῆς γυναικὸς φορτωμένης καὶ πε-